

Cleveland

Candle - Lighting: 8:27

Motzei Yom Tov: 9:48

Rabeinu Tam: 10:00

ילקוט דברי תורה וחסידות -- פרי צדיק מוער ומבואר

יוצא לאור מדי שבת בשבתו על ידי חבורת אברכים שעל ידי בית המדרש דחסידי אלכסנדר קליוולאנד בנשיאות מרן אדמו"ש

Pri Tzaddik

Leil Shavuos

There is sleep, there is staying up all night to learn, and then there is sleep of another kind altogether.

By Rabbi Nissan Rottenberg

The night before Kabalas Hatorah we purify and ready ourselves to receive the Torah in the morning. How does one purify himself enough for this? By battling sleep, staying up all night to be Misyagea in torah, specifically in Torah Shbal Peh, which can be attained only by great Yegiah and sleepless nights. This Yegiah is the greatest purification, the best way to ready oneself to receive the Torah.

One of the minhagim regarding Shavuos which Klal Yisroel has embraced with great dedication is the custom to remain awake the entire night immersed in the study of Torah. Many beautiful and intriguing reasons have been given in explanation of this custom. We would like to take a closer look at the general concept of night-time limud HaTorah and hopefully gain a deeper appreciation for what Klal Yisroel will be doing on Shavuos night.

The Midrash says the Jews were asleep on that Shavuos morning, and Hashem had to wake them up. This is commonly understood as being a sin, something we atone by staying up all night to wait for Kabalas Hatorah. But there is a much deeper understanding here. Sleeping can lead to the same Torah as Yegiah. Not always is it possible to study all night, and for the Jews on that first Shavuos, there was no Torah shbal peh they could study yet. So they went to sleep, which on a deeper level means, they left it up to Hashem. When one acknowledges he can't really do anything, and that all the Yegiah he can offer is worthless, he can receive the entire Torah in his sleep. As prophets receive prophecy in their sleep by dreams.

The Gemara in Chagigah makes the following statement: "Whoever engages in the study of Torah at night Hakadosh Baruch Hu extends upon him a thread of kindness during the day." The Gemara derives this from a posuk which says that Hashem extends His kindness at day-time because at night the person was engaged in Shirah-song; this Shirah refers to limud HaTorah.

(Perhaps this is why the Chasidische minhag is not to daven vasikin but rather to go to sleep in the morning before davening, in order to reach this level of sleep in preparation for Matan Torah)

Need something to ponder all night? Learn the source for this in Pri Tzadik, annotated with the sources for this in Chazal and other sources, attached to this week's edition.

עליונים ששו ותחתונים עלזו

בשעה טובה צורף לנגליון השבוע מתורת הכהן הגדול ר' צדוק הכהן מלובלין, אות מספר פרי צדיק על התורה, מפוסק ומחולק לקטעים, עם מראי מקומות מלאים, הערות והארות. ישוטטו רבים במים עמוקים אשר דלה איש תבונה, ומלאה הארץ דעה.

We see from this Chazal that the learning of Torah at night is inherently different than the study of Torah by day. It is considered a Shirah. In order to understand this we must first explain the concept

Continued on page 5

פרי צדיק

לילה כאור יאיר

בזה הלילה יטבלו ויטהרו עמך ישראל במי הדעת של יגיעת תורה שבעל פה. קדושת השינה של יידי השם דור המדבר.

[א]

הטהרה על ידי יגיעה בתורה שבעל פה

איתא במגן אברהם (סימן תצ"ד) על המנהג להיות ניעורים בלילה שבועות, כדי לתקן מה שהיו אבותינו ישנים אז קודם מתן תורה¹, כדאיתא במדרש (שיר השירים רבה א', נ"ז)² ופרקי דרבי אליעזר (פרק מ"א)³.

ובאמת לא נראה מדברי המדרש שהיה בזה שלא כהוגן מה שהיו ישנים⁴.

ובזוה"ק (ח"ג צ"ז ב) איתא: כד מטי להחוא ליליא ליבעי למלעי באורייתא ולנטרי דכיה עילאה ... ואורייתא דבעי למלעי אורייתא דבעל פה בגין דיתדכיין בחדא ממבועא דנחלא עמיקא⁵. ונראה מזה שענין הטהרה של לילה זו נגמר על ידי תורה שבעל פה.

והוא על דרך מאמר חז"ל (ברכות ט"ז א) על פסוק (במדבר כ"ד, ו') כנחלים נטיו כאוהלים נטע ה', מה נחלים מעלין את האדם מטומאה לטהרה כך אוהלים של תורה מעלין מטומאה לטהרה. ואוהלים של תורה כוונתו ביחוד על תורה שבעל פה, שאינו נקנה באדם עד שכל העולם הזה הוא כאוהל ארעי אצלו, כאומרם ז"ל (ברכות ס"ג ב) על פסוק (במדבר י"ט, י"ד) אדם כי ימות באוהל, אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה. וכדאיתא בתנחומא (פרשת נח ג') שאין תורה שבעל פה מתקיימין אלא במיעוט תענוגי עולם הזה ובצער ונידוד שינה⁶.

ועל זה הוקשו לנחלים המעלין את האדם מטומאה לטהרה, היינו כמו הטובל במים המכסים כל גופו, כך על ידי שנקבעו דברי תורה בלב ובמוח בתמידות

1 מגן אברהם סימן תצד :

איתא בזוה"ק שחסידי הראשונים היו נעורים כל הלילה ועוסקים בתורה, וכבר נהגו רוב הלומדים לעשות כן. ואפשר לתת טעם ע"פ פשוטו, לפי שישאל היו ישנים כל הלילה והוצרך הקדוש ברוך הוא להעיר אותם כדאיתא במדרש לכן אנו צריכים לתקן זה.

2 שיר השירים רבה (וילנא) פרשה א (יא, ב)

ר' פנחס בשם רבי הושעיא אמר עד שהמלך במסבו עד שהמלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה במסבו ברקיע כבר הקדים שנא' (שמות י"ט) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר למלך שגזר ליום פלוני אני נכנס למדינה וישנו להם בני המדינה כל הלילה וכשבא המלך ומצאם ישנים העמיד עליהם בקלאנין בוקינס (=עצע) ושופר והיה השר של אותה מדינה מעוררן ומוציאן לאפנתי של מלך והיה המלך מהלך לפנייהם עד שהגיע לפלטיין שלו, כך הקדוש ברוך הוא הקדים דכתיב (שם /שמות י"ט/) ויהי ביום השלישי בהיות הבקר, וכתיב (שם /שמות י"ט/) כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם, ישנו להם ישראל כל אותו הלילה לפי ששינה של עצרת עריבה והלילה קצרה, אמר ר' יודן אפילו פורטענא (=יתוש) לא עקץ בס, בא הקדוש ברוך הוא ומצאן ישנים התחיל מעמיד עליהם בקלאנין הה"ד ויהי ביום השלישי בהיות הבקר ויהי קולות וברקים והיה משה מעורר לישראל ומוציאן לאפנתי (=) של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא הה"ד (שם /שמות י"ט/) ויוצא משה את העם לקראת האלהים, והיה הקדוש ברוך הוא מהלך לפנייהם עד שהגיע להר סיני דכתיב (שם /שמות י"ט/) והר סיני עשן כלו, א"ר יצחק זה הוא שמקנתרן על ידי ישעיהו שנאמר (ישעיה נ') מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה הקצר קצרה ידי מפרדות.

3 פרקי דרבי אליעזר פרק מ:

ר' חנינא אומר בחדש השלישי היום כפול בלילה וישנו ישראל עד שתי שעות ביום ששינת יום העצרת עריבה והלילה קצרה ויצא משה ובא למחנה ישראל והיה מעורר ישראל משינתם ואמ' להם עימדו משינתכם שהרי אלהיכם מבקש ליתן לכם את התורה כבר החתן מבקש להביא את הכלה להכניס לחופה כדי

ליתן לכם את התורה באה השעה שני' ויוצא משה את העם וכו' ואף הב"ה יצא לקראתן כחתן היוצא לקראת כלה כן הב"ה יצא לקראתן ליתן להם את התורה שני' ה' בצאתך משעיר וכו'

4 רבינו מדייק מן המדרש שלא נראה שהיה בזה חטא, ודלא כמגן אברהם שהיה זה חטא שנצרך לתיקון. אמנם לכאורה מדברי ר' יצחק שזהו שמקנתרן על ידי ישעיה משמע שהיה בזה בעיה.

5 תרגום: כאשר מגיע הלילה ההוא צריך לעסוק בתורה ולשמור את הטהרה העליונה... התורה שצריך לעסוק בה הוא התורה שבעל פה, כדי שיטהרו ביחד מנביעות הנחל העמוק.

6 מדרש תנחומא פרשת נח סימן ג:

אמר רב דימי בר חמא א"ל הקדוש ברוך הוא לישראל אם מקבלים אתם את התורה מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם, ואם תאמר על התורה שבכתב כפה עליהם את ההר והלא משעה שאמר להן מקבלין אתם את התורה, ענו כלם ואמרו נעשה ונשמע מפני שאין בה יגיעה וצער והיא מעט אלא אמר להן על התורה שבע"פ שיש בה דקדוקי מצות קלות וחמורות והיא עזה כמות וקשה כשאל קנאתה, לפי שאין לומד אותה אלא מי שאוהב הקדוש ברוך הוא בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאורו שנא' ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך (דברים ו').

7 רמב"ם הלכות מקוואות פרק יא הלכה יב:

דבר ברור וגלוי שהטומאות והטהרות גזירות הכתוב הן, ואינן מדברים שדעי' תו של אדם מכרעתו והרי הן מכלל החוקים, וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים אלא גזירת הכתוב היא והדבר תלוי בכוננת הלב, ולפיכך אמרו חכמים טבל ולא הוחזק כאילו לא טבל, ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר כיון שטבל טהור ואף על פי שלא נתחדש בגופו דבר כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשות שהן מחשבות האון ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא

השינה, היינו לעזוב את עצמם עם כל כוחותם על ה' יתברך. והוא עוד מדריגה יותר עליונה מיגיעה בתורה שבעל פה בפועל.

והיינו מי שנקרא ידיד ה', כמו שנאמר על דור המדבר (שם) זכרתי לך וגו' אהבת כלולותיך. וכמו שנאמר בשלמה המלך ע"ה שנקרא ידידיה, וה' אהבו (שמואל ב' י"ב, כ"ה)⁹. והוא אמר¹⁰ (תהלים קכז, ב) שוא לכם משכימי קום וגו' אוכלי לחם העצבים¹¹, היינו היגיעה בפועל בתורה שבעל פה נקרא אוכלי לחם של תורה בעצב, כי כן דרך היצר הרע להכניס בזה עצב ורפיון ידים בלב האדם, מחמת שנצרך יגיעה גדולה ומנוחה לא ימצא. ועל זה התפלל יעבץ לאלהי ישראל (דברי הימים א ד, י) לבלתי עצבי, שלא ישגבני יצר הרע מלשנות כדאיתא בגמרא (תמורה ט"ז א'²¹).

רק בן יתן לידידו שנה, היינו מי שהוא ידיד ה' יזכה לזה הבחינה על ידי השינה, כמו שנאמר בו (מלכים

עד שכל שיעור קומתו נטבל במימי הדעת, כדאיתא בהרמב"ם (הלכות מקואות פרק י"א הלכה י"ב)⁷. ועל זה מרמז בזה"ק דיתדכון ממבועא דנחלא עמיקא. ועל ידי בחינת בינה שבלב שנקבעים הדברי תורה בלב נפתח לו המקור מרחובות הנהר לטהרת הנפש⁸.

[ב]

הכנת דור המדבר ידידי ה' לקבלת התורה על ידי השינה הקדושה לידידי ה'

והנה בשנה הראשונה לאחר יציאת מצרים היו מבינים את עצמם לקבלת התורה בכל הכנות הנ"ל לעזוב כל עניני עולם הזה, כמו שנאמר (ירמיה ב', ב') לכתך אחרי במדבר, היינו מקום ציה ושממה מכל עניני עולם הזה.

אמנם בחינת תורה שבעל פה בפועל לא היה להם עוד. והיה זאת עצתם לקשר עצמם בה' יתברך על ידי

נג ע"ב) ויתכפרו בו ידידים אלו ישראל כו'. וכל אחד מישראל יכול לזכות לזה אם יפנה עצמו להשם יתברך. כמו שאמרו (שיר השירים רבה ה) פתחו לי פתח אחד של תשובה כחורה של מחט ואני אפתח לכם פתחים וכו'.

פרי צדיק שמיני עצרת אות לח :

כמו שנאמר בשיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו (תהלים קכ"ז, א') מפני שזהו עצם בחינת שלמה המלך ע"ה שכל הפעולות וכל העבודות של האדם להכניס אל הקדושה לא יועילו רק בעת שה' יתברך מופיע הדברי תורה בפנימיות הלב ואז אין צריך לעשות התפעלות ועל זה גמר אומר (פסוק ב') שוא לכם משכימי קום וגו' כן יתן לידידו שנה והיינו מי שהוא נקשר בפנימיות לבו בה' יתברך ונקרא ידידו כמו שנאמר בשלמה (שמואל ב' י"ב, כ"ה) ויקרא שמו ידידיה וה' אהבו הוא איננו צריך לשום עובדא כי גם בעת השינה הוא נקשר בו יתברך וכמו שנאמר (מלכים א ג, ה') בנבעון נראה ה' אל שלמה בחלום הלילה ויאמר שאל מה אתן לך.

12 תמורה טז, ב :

ויקרא יעבץ לאלהי ישראל לאמור אם ברך תברכני והרבית את גבולי והיתה ידך עמדי ועשה מרעתי לבלתי עצבי ויבא אלהים את אשר שאל. לבלתי עצבי, שלא ישגבני יצה"ר מלשנות.

13 מלכים א פרק ג :

(ה) בגבעון נראה יקוק אל שלמה בחלום הלילה ויאמר אלהים שאל מה אתן לך : (ו) ויאמר שלמה אתה עשית עם עבדך דוד אבי חסד גדול פאשר הלך לפניך באמת ויבדקה ויבשרת ללב עמך ותשמר לו את חסד הגדול הזה ותתן לו בן ישב על כסאו פיום הזה : (ז) ועתה יקוק אלהי אתה המלכת את עבדך תחת דוד אבי ואנכי נער קטן לא אדע צאת ובא : (ח) ועבדך בתוך עמך אשר בחרת עם רב אשר לא יפנה ולא יספר מרב : (ט) ונתת לעבדך לב שמע לשפט את עמך להבין בין טוב לרע פי מי יוכל לשפט את עמך הפך הזה : (י) ויטיב הדבר בעיני אדני פי שאל שלמה את הדבר הזה : (יא) ויאמר אלהים אליו יען אשר שאלת את הדבר

נפשו במי הדעת טהור, הרי הוא אומר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גלולים אטהר אתכם.

8 היינו דנחלא עמיקא הוא בחינת ספירת הבינה שנקראת רחובות הנהר, והוא בינה ליבא הכנת התורה שבעל פה בלב.

9 שמואל ב פרק יב פסוק כד : ותלך בן ויקרא ותקרא את שמו שלמה וה' אהבו : (כה) וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את שמו ידידיה בעבור ה'.

10 שהרי המזמור מתחיל שיר המעלות לשלמה, ופירש רש"י ושאר מפרשים שאמרו דוד על שלמה, ואולי מפרש רבינו כי שלמה עצמו אמרו.

11 ענין זה שידידי השם משיגים דברי תורה בשינה וחלום מרחיב רבינו בכמה מקומות :

פרי צדיק פרשת וארא אות ד :

וזהו שנאמר בשלמה שוא לכם וגו', אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנה. כי מי שיש לו עסק ביראה ולא זכה לשלימות האהבה. הדברי תורה הם בעצב ונקרא לחם העצבים מה שאין כן שלמה המלך ע"ה דכתיב בו וה' אהבו ונקרא ידידיה הוא זכה לכל הדברי תורה בשינה.

פרי צדיק ראש חודש כסלו אות ב :

ובשלמה המלך ע"ה שקראו הנביא ידידיה שהוא ידידו של הקב"ה. וכתיב שוא לכם משכימי קום וגו', אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנה. והיינו אחר הק' ללה שנתקלל אדם הראשון בעצבון תאכלנה. אז גם דברי תורה שנקרא לחם כמו שנאמר לכו לחמו בלחמי בא גם כן בעצבון ביגיעה הרבה. וכשאינו זוכה להשיג יש לו עצב. כן יתן לידידו שנה, והיינו ששלמה המלך ע"ה שנקרא ידידו של השם יתברך זכה לחכמה שאין כמותה בעולם בשינה בחלום אחד. וכן בנימין ידיד ה' וגו', ובין כתפיו שכן. ואף שנראה שרק בנימין ושלמה זכו להיות נקראים ידידים. באמת גם כל ישראל נקראו בשיר השירים אחותי רעיתי יונתי תמתי וכל לשון של חיבה. רק שלמה ובנימין נקראו בפרט ידידים של השם יתברך. וכן איתא (מנחות

הגיעו למדריגת משה רבינו ע"ה שנאמר בו (שם, ח') פה אל פה אדבר בו, וכמו כן נאמר במ (דברים ה', ד') פנים בפנים דיבר ה' עמכם וגו'

[ג]

לימוד תנ"ך הוא קישוטי כלה

ובוזה"ק בהקדמה (ח' א) נזכר דבעי ללמוד תורה נביאים וכתובים⁶¹. הוא ענין אחר כדי לתקן תכשיטי כלה על ידי עשרים וארבעה ספרי תורה כידוע⁷¹. אמנם לתכלית הטהרה הוא על ידי תורה שבעל פה דייקא כנ"ל:

– א ג' ט"ו) ויקץ שלמה והנה חלום³¹, שהיה צפור מצויץ ויודע מה מצויץ (שיר השירים רבה א', ט'), ונאמר (במלכים שם) ויעש משתה לכל עבדיו, ואמרו (במדרש שם) מכאן שעושיין סעודה לגומרה של תורה⁴¹.

וכן מצינו ביעקב אבינו ע"ה (בראשית כ"ח, י"ב) ויחלום והנה ה' נצב עליו וגו'⁵¹.

וזה היה מדריגת דוד המדבר קודם מתן תורה, היינו דביקות בה' יתברך בהשינה על ידי מראה החלום, כמו שנאמר (במדבר י"ב, ו') אם יהיה נביאכם במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו. ובשעת מתן תורה עצמו

ישגבני יצר הרע מלשנות (תמורה ט"ז א) כן יתן לידידו שינה שרק שמי שהוא ידיד ה' כשלמה בנו שנקרא ידידיה וה' אהבו הוא מדובק וקשור בה' יתברך למי עלה מן הדעת גם בעת השינה. וזה המדריגה נתגלה ליעקב בחלום והנה ה' נצב עליו כאמור ועל ידי זה ושכבת וערכה שנתך.

ובדובר צדק עמ' ריא :

והבירור הוא בעת השינה שיעקב שהוא בדרגה דאמת ולא היה בו כלל דמיון וחלום גם חלומותיו היה והנה ה' ניצב עליו, וזהו תכלית צורת אדם שבמרכבה שהוא דמות יעקב, ואפי' זוטרי הוא דמות דוד כנזכר לעיל רצו לעשותם גם כן רברבי כטעם נקיבה תסובב גבר, אבל אמרו ז"ל (ברכות נ"ה ב) כל ימיו של דוד לא ראה חלום טוב, כטעם בחי"ך איני מודיע ולא היה מבורר בחייו, ושלמה המלך ע"ה רצה גם כן לברר בעת השינה, ושמעתי דעל שנתו אז אמר דוד המלך ע"ה כן יתן לידידו שינה. כי היה מלא בשינתו מהרהורים דרבקות דכנסת ישראל עם ה' יתברך ונמצא דהיה מבורר מציורו.

ושמועה זו ששמע מרבו מצינו בספר מי השילוח דברים ד"ה אחד עשר יום :

וע"ז אמר דה"ע שוא לכם משכימי קום אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שינה, כי קודם שלב האדם נזדכך צריך ליגיעה ועצב קודם שיקיים רצון הש"י, אך אחר שנקבע ד"ת בלבו אז משפיע לו הקב"ה ד"ת אף בלי יגיעה ואף בעת שינה ואין צריך ליגע א"ע כ"כ.

16 וזהו חלק א דף ח עמוד א :

דתנינן כל אינון חברייא דבני היכלא דכלה, אצטריכו בההיא ליליא דכלה אזד-מנת למהוי ליומא אחרא גו חופה בבעלה, למהוי עמה כל ההוא ליליא, ולמחדי עמה בתקונה דאיהי אתתקנת, למלעי באורייתא מתורה לנביאים, ומנביאים לכתובים, ובמדרשות דקראי, וברזי דחכמתא בגין דאלין אינון תיקונין דילה ות-כשיטהא.

17 פרי עץ חיים שער חג השבועות א : והנה מה שראוי לקרות בליל שבועות... ויכוין בשמות היוצאים מהם, שהם כ"ד קישוטי כלה, שם אחד בכל ספר, והוא יוצא מאות ראשונה ואחרונה, של תיבה שניה, של פסוק אחרון של הספר.

הנה ולא שאלת לך ימים רבים ולא שאלת לך עֶשֶׂר וְלֹא שָׁאַלְתָּ נֶפֶשׁ אִיבִיךָ וְשָׁאַלְתָּ לְךָ הַבֵּיץ לְשִׁמְעַ מִשְׁפָּט : (יב) הנה עשיתי פדריך הנה נתתי לך לב חכם ונכון אֶשֶׁר כְּמוֹךָ לֹא הָיָה לְפָנַיךָ וְאַחֲרַיִךְ לֹא יָקוּם כְּמוֹךָ : (יג) וְגַם אֶשֶׁר לֹא שָׁאַלְתָּ נִתְתִּי לְךָ גַּם עֶשֶׂר גַּם כְּבוֹד אֶשֶׁר לֹא הָיָה כְּמוֹךָ אִישׁ בְּמַלְכִים כָּל יְמֵיךָ : (יד) וְאִם תִּלְךָ בְּדַרְכֵי לְשִׁמְרַת חֲקֵי וּמִצְוֹתַי כְּאֶשֶׁר הִלַּךְ דָּוִד אֲבִיךָ וְהֶאֱרַכְתִּי אֶת יְמֵיךָ : (טו) וְיִקֶּץ שְׁלֹמֹה וְהָנָה חֲלוֹם וַיְבֹא יְרוּשָׁלַם וַיַּעֲמֵד לְפָנַי אַרְוֹן בְּרִית אֲדָנַי וַיַּעַל עֲלוֹת וַיַּעַשׂ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל עַבְדָּיו.

שיר השירים רבה (וילנא) פרשה א :

אמר לו הקדוש ברוך הוא שלמה חכמה שאלת לך ולא שאלת עושר ונכסים ונפש אויבך חייך החכמה והמדע נתון לך ועי"כ עושר ונכסים אתן לך, מיד ויקץ שלמה והנה חלום, א"ר יצחק חלום היה עומד על כנו חמור נוהק והוא יודע מה נוהק, צפור מצוץ והוא היה יודע מה מצוץ, מיד ויבא ירושלים ויעמוד לפני ארון ברית ה' ויעל עולות ויעש שלמים ויעש משתה לכל עבדיו, א"ר אלעזר מכאן שעושיין סעוד' לגמרה של תורה.

מדייק רבינו מזה שמיד כאשר קם הבין את ציוצי העופות שזכה בחכמתו בשינה שלא על ידי יגיעה ולימוד.

14 מדויק מזה שבאותו הלילה השיג שלמה את כל התורה בשינתו.

15 ומפרש רבינו ששם השיג דברי תורה. וזה לשונו בפרי צדיק ויצא אות ב :

ועל זה רמזו במדרש רבה לית אנא מוביד סברי מן בריי אלא עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ, היינו שסובל ומרחם על כל הנפשות מרום המעלה שנקראו שמים עד שפל המדריגה שמכונים ארץ. ועל זה דרשו ושכבת וערכה שנתך שנאמר וישכב וגו', שבזה נתגלה לו שדבוק ומקושר בה' יתברך גם למעלה מן הדעת ושכל האדם בעת השינה שנסתלקו המוחין ועם כל זה והנה ה' נצב עליו. ועל זה רמז דוד המלך ע"ה (תהלים קכ"ז, ב') שוא לכם משכימי קום וגו' אוכלי לחם העצבים. היינו שלפעמים אין עצה גם בעסק התורה נגד היצר הרע. שזה נקרא אוכלי לחם העצבים שעסק התורה שקרוי לחם יש בו גם כן ערבוב היצר הרע שנקרא עצבון. וכמו שנאמר ביעבץ (דברי הימים - א ד', י') לבלתי עצבי שלא

R' Yitzchok Horowitz

On Shavuos we read Megilas Rus. Why? The Sfas Emes brings down just as we find by Har Sinai it says *איש אחד בלב אחד* - so too the main preparation for Kabalas Hatorah is Achdus (unity) among Bnei Yisrael. What did Yisrael do to achieve such Achdus and what is Rus connection to the story Rus?

When Na'ami returned to Eretz Yisrael she instructed the people not to call her *נעמי* (pleasant), but rather *מרה* (bitterness), as she says *אני מלאה ה' הלכתי וריקם השיבני ה'*, I left with abundance and returned empty. Her life of royalty had turned to ashes, she refused to be associated with pleasantries and instead requested to be called Mara - bitterness. The Gra explains Na'ami realized that the abundance she once enjoyed, had led her astray. She enjoyed fame and fortune, instead of developing a closeness to God and His people, she allowed her prosperity to negatively impact her life. On the other hand, when dealt the hand of poverty and misfortune she found herself turning to Hashem. She therefore requested to be called bitterness, the sour taste of her tragic hardships actually facilitated her spiritual growth. *וריקם השיבני ה'* - her desolation is what brought her back to Hashem. Na'ami's acceptance of who she really was, and acknowledgement of her goals in the face of testing conditions enabled her to achieve her part in the building of Mashiach.

Our cry of *נעשה ונשמע* means that no matter what we face, we are led by God's word. We are not defined by our character or success. We are not limited by our personality or achievements. Rather we submit our identity to the word of God. Just as Na'ami realized she could not remain Na'ami, so too Yisrael surrendered their emotional and physical restraints for the word of God. This idea of *נעשה ונשמע* is what breeds unity. Once we are able to understand that our uniqueness does not limit our capabilities, we can co-exist in peaceful harmony. Moshe Rabeinu knew he was the greatest man that would ever walk the earth, he also knew he was the humblest. How can that be? The answer is, he was not defined by his personal growth or heavenly traits, but by the will of God. Even the most conflicting parties can co-operate in unity if they are living for a meaning beyond their limitations.

The Gemara says that Rus was given her name (*רות*) because David Ha'melech would sing Hashem's praises. If we examine David's life we find that even in his darkest moments he would sing Psalms. David not only accepted Hashem's will, he managed to lift himself to such a level that even in the valley of death he sang His praises. Rus who was born out of Na'ami's misery, merited to bring David Hamelech, and ultimately Mashiach to this world. The ability to exist beyond one's narrow significance enables unity between man and himself, his brother and most importantly Hashem.

We merited the Torah with Achdus. If we can apply this profound idea to our relationships, our differences would no longer divide.

Rabbi Nissan Rottenberg

Continued from page 1

of Shirah in a general sense. Shirah is created when one manages to capture powerful emotions of gratitude and love, in words. The poetic words of a Shirah express the strong emotions that were felt and experienced at the time the Shirah was composed.

Chazal are teaching us that when night sets in the study of Torah takes on a new identity. It becomes a Shirah. During the day people are occupied with the responsibilities of daily life. At night, while the world sleeps, a person is free to pursue and engage in his heart's desire. When a person spends time at night learning Torah he is demonstrating that Hashem's Torah is what he truly loves and desires. His immersion in the words of Torah express the powerful emotions that burn inside his heart. His limud HaTorah is not merely an act of learning, rather it is an act of Shirah. When his lips recite the words of the Torah, they are expressing the deepest, most profound feelings that exist in the Jewish heart.

This great love that Klal Yisroel has for the Torah was seared deep inside our hearts several thousand years ago at the foot of Har Sinai. We heard with our own ears, saw with our own eyes, the voice of Hashem speaking words of Torah to us with such sweetness and love. Every year on Shavuos we relive that experience. How appropriate it is to spend this night immersed in Torah, engaged in our own expression of love towards Hashem and the Torah, singing Shirah all night long.

The מגילת פסוק in the beginning of וילך אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לְגוֹר רֹת . בשדי מואב .

The Malbim explains that just as ל tell us that יעקב אבינו did not come to settle there , As the פסוק says Elimelech as well intended only to temporarily remain in מואב .

The פסוק continues , however , ויבואו , Once they came to מואב it became a permanent setting. Therefore , continues The פסוק and says שם , Elimelech was punished with death.

There is an incredible piece in the משך חכמה , written in the years preceding The Holocaust, Where he is clearly warning the generation of what is looming , He explains that the key to survival of בני ישראל is keeping our identity and not getting mixed in with all the other nations , יעקב אבינו was our guide on how to survive in גלות he understood that בני ישראל were in grave danger losing their level of בני ישראל and becoming assimilated entirely , the solution lies in us remaining different , in

dress , names , and language , When Chazal tell us שלא ירד יעקב אבינו they mean that יעקב אבינו was teaching all the future generations in all exiles not to feel like citizens in foreign lands , but to remain as עם ישראל . The משך חכמה continues and explains that since the חורבן המקדש we cannot add to Torah as the חכמים in the times of the מקדש . This leads to the following cycle , after having been driven away from a country with great resilience, resettle and build up Torah in new countries , with all its glory. However, the youth of our generations , with Torah having been rebuilt , begin to feel stifled due to their inability to be מחדש anything against the חכמים of previous generations . This leads to a moment claiming that our מסור is outdated , we must study our country's language and חכמה and act as true citizens , They begin to say Berlin is the new Yerusholaim . He then goes on to warn what this causes Hashem to do , The goyim , Instead of accepting us , suddenly turn against us and telling us יהודי אתה , You are unwanted , get out of our land . This forces us to relocate to new

shores , and to once again rebuild the Torah from scratch . (when reading these Prophetic Words one can only marvel , and learn to never underestimate the power of חכמת התורה of a גדול הדור !)

Chazal tell us that the פרשת תוכחה is always read shortly before Shavuos, the Torah says there, ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני ד' אלוקיהם . The משך חכמה explains that this means that Hashem's disgust with us (מאסתים) and his chasing us out of our land (געלתים) , is not חלי for the purpose of destroying us (לכלותם) , but rather to preserve our identity as עם ישראל , and to allow us to be worthy of the שלימה , when we will be גוי אחד and גוי אחד בארץ like it says אלוקיהם . On Shavuos we celebrate the זמן מתן תורתנו , which is the key to our special level as the עם הנבחר , and separating us from the nations , May we learn from the mistake of Elimelech , and so many after him , and follow our מסורה of keeping ourselves separate as עם ישראל wherever we may be and in that זכות we should be פני לקבל . המשיה במהרה בימינו אמן .

By R' Moshe Breuer

We find an interesting point. On Tu B'ishvat, when the trees begin to sprout we celebrate the fruits, and on Shavuos when the fruits are fully grown we celebrate the trees. Wouldn't it make more sense to celebrate the trees on Tu B'ishvat and the fruit on Shavuos? The answer is, Tu B'ishvat represents the beginning of our quest, we celebrate the fruit which symbolizes our potential. Shavuos on the other hand signifies the goals we met, we therefore celebrate the trees which represent the work that enabled us to reach this point.

By R' Shmuel Halpern

וידבר ה' אל משה לאמר

The Midrash (Bamidbar Rabba) says- בשלשה דברים ניתנה the Torah was given with three things, with fire, water and desert.

To explain this Midrash, Harav Meir Shapiro Z'TZAL says that one of the distinct characteristics of Klal Yisrael since its inception is the continual mesiras nefesh on behalf of the Torah, and emuna in Hashem.

This strength and characteristic came through three fundamental occurrences in the history of our nation. First we find the father of our nation, Avraham Avinu who threw himself into the furnace for his belief in Hashem, thereby implanting the seeds of mesiras nefesh in his progeny. If perhaps you would then say that this was only an individual, we look at the second instance, Krias Yam Suf, where the entire nation jumped in, only because of the commandment of ויסעו

If one would then say that too was unique because it just a "moment", a נסיון של רגע we then come to the third instance, Midbar Sinai. The Bnai Yisrael traveled in the desert of wild animals, snakes, and scorpions without food or drink for an extended period of time, all out of love and mesiras nefesh for Hashem and his servant Moshe. For this Hashem praises us with זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך לכתך אחרך במדבר בארץ לא זרועה

This is what the Midrash is telling us. These three tests of fire (Avraham Avinu), water (Krias Yam Suf) and desert (Midbar Sinai) that were overcome with mesiras nefesh caused Hashem to give us the Torah, creating the everlasting bond between Hashem and the Jewish nation and ensuring the eternal existence of our people.

•••

Parshas Bamidbar is always read before Shavous which teaches us an important lesson.

This Parsha discusses the mitzva of counting the Bnai Yisrael. We find in the Gemara (Beitzah 3b) the concept of דבר שבמנין לא בטל that a counted item is not nullified. Additionally we see from the Chiddushei HaRim Z"TZAL

that though this concept is a chumra d'rabbanon, when something is counted through a mitzvah from the Torah it is of the utmost chashivus, כי מן התורה הוא לא בטל. This is the lesson to internalize prior to Kabbalas HaTorah, that each individual, young and old, is unique and of the utmost importance and cannot be nullified.

This answers the claim of the nation's why we don't follow their ways as the Torah itself says אחרי רבים להטות and most of the world are gentiles. But with our answer we see that since the Bnai Yisrael are דבר שבמנין we are incapable of being nullified which would occur if we were to follow their ways.

Another aspect of the chashivus of each individual Jew is as follows.

The concept of counting is an important preface to serving Hashem. The possuk (Tehillim 147) says מונה מספר לכוכבים לכולם בשמוות יקרא. The reason the stars are counted is to disprove any who believe there are some stars that have no purpose in creation. Comes along the possuk to teach us that each star is given a unique name and has a unique purpose and that is why Hashem counts them. So too by the Bnai Yisrael each Jew has a unique purpose to why he or she was brought to this world, that no other person can fulfill, as we find Chazal teaches us a person must say בשבילי נברא העולם. This is why the Bnai Yisrael were counted, so each Jew should recognize ones greatness and importance

However the Torah was concerned that this counting and consequential awareness of one's importance, could lead to gaava, to haughtiness. So the Torah reminds us of the danger by instructing us not to count directly but instead to use a substitute, the Shekalim.

This is also hinted in the repetitious possukim, ונתנו איש ולא יהיה בכם נגף And then it says כופר נפשו לה' בפקוד אותם ת - That by giving the half shekel for the count, there will not be a negef in the counting, The "negef" referring to the possibility of resulting gaava.

אמרי חן לדודי ומורי הרב אלחנן היילפרין אבד"ק ראדומישלא זצקו"ל

Part V – Broken Hearts

These two foundations, distancing themselves from superficial and outward behavior, and brotherly love, and the consequences of this intimacy and love, having their inner lives open to their friends, and feeling their friends in the deepest parts of their heart in the utmost openness, knowing all his flaws are known to them, caused them to constantly live in self-reflection, seeing that their friends are on a much higher level than them, and how each one of them felt he is on a lower level than his friends, created a broken heart in each of them. Especially as they saw one of their group growing so much better and higher, and then reckoning how low they were in comparison, lead to an even greater broken heart. And seeing their friends humility and broken heart, lead them to then compare their heart to that, thus causing a cycle of humility which encompassed all, from the greatest to the least.

This feeling was so great, that one of the greatest Vorka Chasidim, The Rebbe Reb Yechiel of Aleksander, thought himself to be the worst person in the entire world, and continued thinking that even when he was the Rebbe of thousands of chasidim. His belief was that the reason he was chosen to be the Rebbe, was since Vorka Chasidus was built on the foundation of rejecting all falsehood, they feared that if they elect someone actually worthy to the position of Rebbe, he might think so and deceive himself. So they chose the worst person, who would for sure never think he is actually worthy of the position, so their foundation of rejecting falsehood would remain the untouched bedrock of their chasidus. He explained the passuk *יִנְוַמֶּשׁ* to be an affirmation of this idea – because I have not guarded my own vineyard, I was put to guard others. Only a Tzadik a student of the Vorka Rebbe could live with such thoughts.

This was a continuation of the way of the Rebbe the Chozeh of Lublin, the Vorka Rebbe's Rebbe. Who was known for his broken heart, and said that in reality he is the worst person in the world, and all the great levels and powers he had are not due to his merit, but that since he is such a sinner and therefore cannot think anything of himself, God gifts him with these powers, as even the worst person would attain Ruach Hakodesh if he recognizes his worthlessness.

As the Ramban says in his famous letter, humility leads to the fear of God, and this leads to Hashras Hashchina. This rule could be seen in action in Vorka. Their faces bore witness that their Devekus in God was a regular thing to them, they poured out their heart in prayer and study with ecstasy and joy, And cleaved to God in all their doings. The divine presence was surely in their midst.

One Liners***The Chidushei Harim said:***

In preparation for receiving the Torah we learn, because the preparation to Torah is by learning Torah.

Reb Yechiel of Aleksander said:

Matan means the giving, in present, Toraseinu of our Torah, a personal one.

*The publication of this week's edition
is made possible by a generous donation from
our dear friends*

Mr. & Mrs. Harley Cohen

לעילוי נשמת

רבקה בת שרה ע"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

*For sponsorship opportunities, update about your simcha, or request to be added to the mailing list
please email: info@aleksandershul.com*